

Nieuw Haags Peil van 7 november 2009

De afgelopen week is elctoraal een slechte week geweest voor D66. Zowel het vertrouwen in Pechtold is wat gedaald als de partij heeft in de peiling 2 zetels verloren. PVV, CDA en VVD hebben 1 zetel gewonnen. Groen Links is een zetel gedaald.

De problematiek van D66 is dat die partij het laatste jaar zowel kiezers trok die zichzelf links, midden als rechts van het politieke spectrum plaatsen. Dat is in tegenstelling tot de eerdere winstperioden van D66 waar de kiezers van links en het midden kwamen. Deze week lijkt Pechtold/D66 wat van de aantrekkingskracht op de kiezers aan de rechterkant verloren te hebben. Dat lijkt samen te hangen met de woordenstrijd van de afgelopen week over de kwalificaties van de PVV, waarbij ook de beschuldiging "extreem-rechts" werd gebezigd. Dinsdag bleek hoezeer die woordenstrijd rondom de PVV het volk door midden slijt, waarbij de begrippen links-rechts (nog) wel een belangrijke verklaring blijken te geven. En in dat krachtenveld lijkt het zo te zijn dat onder de rechtse kiezers D66/Pechtold wat naar links is geschoven met als gevolg dat voor heb die partij wat minder aantrekkelijk is geworden.

Landelijke peiling politieke voorkeur

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	Verk. TK 2006	31/10 2009	7/11 2009
CDA	41	26	27
PvdA	33	16	16
SP	25	14	14
VVD	22	17	18
PVV	9	27	28
Groen Links	7	13	12
ChristenUnie	6	7	7
D66	3	25	23
SGP	2	2	2
PvdDieren	2	2	2
Trots op NL		1	1
Totaal	150	150	150
CDA+PVDA+ChristenUnie	80	49	50

Naast de vraag op welke partij men nu zou stemmen wordt door ons ook gevraagd welke andere partijen nog een kans maken op een stem. Gemiddeld blijkt die groep ongeveer even groot te zijn als de stemmers. Alleen zie je per partij een groot verschil in welk deel van het totaal aan potentiële kiezers op dit moment de desbetreffende partij kiest en welk deel niet.

In de onderstaande tabel is te zien hoe de positie van de partijen is. 18% van de mensen stemt nu CDA. Nog eens 12% stemt nu geen CDA, maar geeft het CDA een kans. Totale potentie is dus 18%+12%=30%. Van de mensen die in 2006 CDA hebben gekozen geeft nu 55% aan weer CDA te kiezen (dat noemen we de mate van loyaliteit).

Bezien we zo de afzonderlijke partijen dan kan vastgesteld worden dat D66 en Groen Links nog een hoog groeipotentieel hebben. PVV heeft absoluut en relatief gezien het laagste groeipotentieel. Opvallend is ook dat de traditionele grote drie (CDA, PvdA, en VVD) ondanks dat hun huidige stempercentage historisch gezien laag is, toch geen groot potentieel heeft. Bij de PvdA is de huidige totale potentie 22%, en dat is niet meer dan de aanhang bij de verkiezingen van 2006.

Totale Kiezerspotentie	Stemt nu %	Geeft kans %	Potentie %	Loyaliteit %
CDA	18%	12%	30%	55%
PvdA	11%	11%	22%	42%
SP	9%	11%	20%	53%
VVD	11%	12%	23%	45%
PVV	18%	7%	25%	88%
Gr Links	8%	17%	25%	74%
ChristenUnie	4%	8%	12%	60%
D66	16%	18%	34%	93%
Andere partij	5%	14%	19%	
Totaal	100%	110%	210%	

De onderstaande tabel laat zien hoe de relatie is tussen het huidig stemgedrag en de partijen die men een kans geeft op een stem. Daarmee kan dus goed getoond worden, tussen welke partijen de electorale strijd wordt gevoerd. PVV en VVD, CDA en ChristenUnie, SP en GroenLinks, PvdA en GroenLinks vormen onderling forse concurrenten. D66 heeft die relatie vooral met VVD, PvdA en Groen Links. De hoge percentages (zelfs op een plek boven de 50%) laat zien hoe groot de verschuivingen in electorale aanhang nog kan verschuiven.

Geeft kans	Totaal	Stemt nu:							
		PVV	VVD	CDA	CU	D66	PvdA	SP	GrLinks
PVV	7%		31%	8%	0%	4%	0%	6%	0%
VVD	12%	37%		16%	8%	21%	1%	5%	3%
CDA	12%	6%	14%		52%	15%	5%	1%	3%
ChristenUnie	8%	1%	0%	28%		1%	2%	0%	1%
D66	18%	3%	25%	18%	14%		37%	17%	46%
PvdA	11%	1%	5%	15%	4%	17%		13%	31%
SP	11%	6%	0%	2%	10%	21%	20%		33%
Gr Links	17%	1%	2%	7%	15%	28%	38%	37%	
Andere partij	14%	31%	9%	19%	3%	11%	8%	21%	22%
Totaal	110%	86%	86%	113%	106%	118%	111%	100%	139%